

SURE SUSTAINABLE RESILIENT EU FARMING SYSTEMS **Farm**

Project acronym: SURE-Farm

Project no.: 727520

Start date of project: June 2017

Duration: 4 years

D1.4 Press release on Resilience Framework

Work Performed by P1, WUR with input from all consortium members and
particular support from P9, UPM

Miranda Meuwissen and whole consortium

(Contact: Miranda Meuwissen)

Due date	01/04/2018
Version/Date	Final version 31/03/2018
Work Package	WP1
Task	T1.1
Task lead	WUR
Dissemination level	Public

A resilience-oriented CAP needs to address robustness, adaptability and transformability of agriculture

Resilience of the agricultural sector is an important aim of the Common Agricultural Policy (CAP). Most often, resilience is focused on stimulating robustness, with policy and market instruments aimed at maintaining the stability of the farm business. However, a group of European scientists argues that this is too narrow a way of looking at resilience. They state that while robustness contributes to agricultural development, the current higher risk environment also requires other types of capacity in food and agribusiness: namely adaptability and transformability.

European farmers will increasingly have to deal with uncertainties such as more volatile producer prices and extreme weather events. Additionally, stresses and opportunities due to demographic change as well as changing societal concerns and consumer preferences, to name a few, play a role. To accommodate the multitude of resulting challenges, an EU-wide group of scientists, working together in the project SURE-Farm, indicates the need for policy and agribusiness to look beyond traditional strategies. Important contributions to resilience may come from bottom-up learning processes, farmers' experimentation, and radical changes in the way goods and services are produced, financed and marketed, following a new logic or employing a new business model.

Resilience is more than robustness of farms and farm incomes

Such an understanding of resilience goes way beyond the assumption that policies addressing resilience of EU agriculture should mainly focus on the robustness of farms and farm incomes. The SURE-Farm group argues that from a public policy perspective not the farms but the functions of farms and farming should be at the centre stage, such as the provision of agricultural products, generation of incomes in rural areas as well as environmental stewardship.

Thus, the SURE-Farm group stresses that resilience in agriculture can only be reached if multiple processes are considered simultaneously, including EU policy making, risk management, farm demographical change, institutional change, and evolving modes of agricultural production.

Agricultural challenges differ within the EU

Challenges and processes differ across agricultural areas in the European Union. For instance, some regions are more vulnerable to climatic or disease risks, while others face a change in stakeholders' attitudes towards agriculture. This will have implications for the pathways towards developing the three capacities of resilience across Europe: robustness, adaptability and transformability. SURE-Farm therefore assesses determinants and contributions to resilience in multiple regions and farming systems.

In each region, SURE-Farm will identify local challenges and functions of agriculture, study the resilience of farmers and policies, and assess context-specific pathways to enhance resilience of farming systems. Some systems may flourish with strategies of robustness. Others may be better able to maintain their essential functions if they adapt or transform. SURE-Farm involves multiple interactions with farmers and stakeholders -- as knowledge to enhance resilience is for the most part not available in statistics and data bases.

The SURE-Farm project

The Dutch case study covers intensive arable farming in the Veenkoloniën and Oldambt regions, which face considerable challenges related to fluctuating incomes, climate change, demographic change, and plant health.

SURE-Farm is a research and innovation project funded by the European Union's Horizon 2020 programme and involves 16 universities and research institutes from 11 European countries, coordinated by the Wageningen University & Research. Its full title is "Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems".

Below, modified versions of this press release can be found that were translated and adapted to the local context by various consortium members.

PRESS RELEASE from the Countryside and Community Research Institute at the University of Gloucestershire

FOR RELEASE 5TH APRIL 2018

University of Gloucestershire researchers explore the resilience of UK arable farming

Amidst the uncertainty of what the future holds for UK farming post-Brexit and what the new British agricultural policy will look like, achieving resilience of the agricultural sector will be an important goal.

Researchers from the University of Gloucestershire's Countryside and Community Research Institute (CCRI) are working with a team of European scientists to develop a novel resilience-enabling framework that can support policy makers and the farming sector to enhance the sustainability and resilience of farms and farming systems.

UK farmers will increasingly have to deal with uncertainties such as a significant reduction or loss of subsidies, access to plant protection products, labour costs, changing trade relationships and more volatile producer prices and exchange rate fluctuations, alongside continuing environmental risks such as extreme weather events.

Additionally, stresses and opportunities due to demographic change, as well as changing societal concerns and consumer preferences, to name a few, play a role. To accommodate the multitude of resulting challenges, the EU-wide group of scientists, working together as part of the [SURE-Farm project](#), indicates the need for policy and agribusiness to look beyond traditional strategies.

The University of Gloucestershire and the University of Aberystwyth are the UK partners in SURE-Farm, which involves 11 case study regions across Europe. The UK case study covers arable farming in the East of England that, alongside farmers across the UK, faces considerable challenges in terms of the uncertainties around Brexit, together with the ongoing pressures of responding to consumer preferences, public perceptions of agriculture and balancing farm business performance with environmental sustainability.

Mauro Vigani, from the University of Gloucestershire, said,

"We are excited to be part of this pan-European project. This is a crucial time for British agriculture and a deeper understanding of what makes farms resilient will be important to safeguard UK farming and food production into the future."

Whatever the future UK agricultural policy landscape ends up looking like, important contributions to resilience are likely to come from the agricultural sector itself, including radical changes in the way goods and services are produced, financed and marketed, involving entrepreneurship and new business models, alongside farmers' experimentation, innovation and farmer-to-farmer knowledge exchange.

Such an understanding of resilience goes way beyond the assumption that policies addressing resilience of agriculture should mainly focus on the robustness of farms and farm incomes. The SURE-Farm team argues that, alongside policy and market instruments aimed at maintaining the stability of the farm

business, farms also need to develop the capacity to adapt or transform in the current higher risk environment.

The University of Wageningen in the Netherlands coordinates the project, led by Professor Miranda Meuwissen, who said,

“Challenges differ across agricultural areas in the European Union. For instance, some regions are more vulnerable to climatic or disease risks, while others face a change in consumer attitudes towards agriculture. This will have implications for the pathways towards developing the three capacities of resilience across Europe: robustness, adaptability and transformability. The strength of SURE-Farm is the breadth of its case studies across Europe, allowing for comparative analysis and sharing best practice resilience and risk management tools.”

Ends

Note for Editors

1 – For further information about the SURE-Farm project, visit the website: <http://surefarmproject.eu/>

2 – SURE-Farm researchers from the University of Gloucestershire include [Dr Mauro Vigani](#), [Dr Julie Urquhart](#), [Dr Damian Maye](#), [Professor Paul Courtney](#) and [Dr Rob Berry](#).

3 - SURE-Farm is a research and innovation project funded by the European Union's Horizon 2020 programme and involves 16 universities and research institutes from 11 European countries, coordinated by the Wageningen University & Research. Its full title is “Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems”.

Contacts:

[Dr Mauro Vigani, Senior Research Fellow](#)

Tel +44 (0) 1242 715398

Email: mvigani@glos.ac.uk

[Dr Julie Urquhart, Senior Research Fellow](#)

Tel +44 (0) 1242 715377

Email: jurquhart1@glos.ac.uk

The Countryside and Community Research Institute (CCRI) is based at the University of Gloucestershire and is the largest specialist rural research centre in the UK, having expertise in all aspects of research in policy and planning for the countryside and the environment of the UK, Europe and further afield. See <http://www.ccri.ac.uk/> for more information.

Issued by:

Julie Ryan, Communications Officer
Countryside and Community Research Institute
University of Gloucestershire
Oxstalls Campus
Gloucester GL2 9HW
jryan@glos.ac.uk

Een op veerkracht gericht landbouwbeleid moet inzetten op stabiliteit, flexibiliteit en transitie

Veerkracht van de landbouwsector is een belangrijke doelstelling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Bij veerkracht wordt doorgaans vooral ingezet op het versterken van de stabiliteit van landbouwbedrijven. Een groep Europese wetenschappers ordeelt echter dat dit een te beperkte opvatting van veerkracht is. Zij stellen dat stabiliteit weliswaar bijdraagt aan de ontwikkeling van de landbouw, maar dat de huidige context van de landbouw tevens vraagt om twee andere vormen van veerkracht: flexibiliteit en transitie.

Onze Europese landbouwers worden steeds meer geconfronteerd met onzekerheden zoals prijsschommelingen en extreme weersomstandigheden. Ook daalt het aantal bedrijven, de beroepsgroep vergrijs en de overblijvende bedrijven worden vaak groter. Consumenten gaan bewuster met hun voeding om, met veranderingen in hun koopgedrag tot gevolg. Enkel veerkrachtige bedrijven kunnen al deze uitdagingen het hoofd bieden. In het onderzoeksproject SURE-Farm ondersteunt een groep Europese onderzoekers beleidsmakers en de sector bij het verbeteren van de veerkracht van de landbouwsector.

Veerkracht gaat verder dan de stabiliteit van landbouwbedrijven en inkomens

De groep wetenschappers die samenwerken in het project SURE-Farm zijn van mening dat traditionele strategieën niet volstaan. Veerkracht gaat veel verder dan de veronderstelling dat beleidsmaatregelen en marktinstrumenten gericht moeten zijn op robuuste bedrijven en inkomens, die stabiel blijven als ze onder druk komen te staan door externe of interne uitdagingen. De projectcoördinator, professor Miranda Meuwissen van Wageningen Universiteit, verwoordt het als volgt:

“Soms zijn radicale veranderingen nodig in de manier waarop goederen en diensten worden geproduceerd, gefinancierd en op de markt gebracht. Het zijn niet de bedrijven op zich die centraal moeten staan in het beleid, maar de functies die zij vervullen, zoals de productie van voedsel, het genereren van inkomens in plattelandsgebieden, en het leveren van ecosysteemdiensten. Dit kan enkel worden bereikt als meerdere processen gelijktijdig

aangepakt worden. Denk daarbij aan de Europese beleidsvorming, risicomanagement, demografische verandering, institutionele verandering en nieuwe manieren van produceren. De landbouwsector moet zelf bijdragen aan veerkracht via bottom-up leerprocessen, ondernemerschap en innovatie.”

Uitdagingen voor de landbouw verschillen binnen de EU

Uitdagingen en onzekerheden variëren sterk tussen Europese regio's. Sommige regio's zijn bijvoorbeeld kwetsbaar voor klimatologische of ziekterisico's, terwijl andere regio's geconfronteerd worden met een veranderende houding ten opzichte van de landbouw. Dit zal gevolgen hebben voor de benodigde trajecten om de drie typen veerkracht in Europa te ontwikkelen: stabiliteit, flexibiliteit en transitie.

Miranda Meuwissen: “In 11 Europese landbouwregio's wordt de veerkracht van specifieke landbouwtypes bestudeerd. In elke regio zullen de lokale uitdagingen en functies van de landbouw geanalyseerd worden en zal onderzocht worden welke factoren impact hebben op de veerkracht van de bedrijven en hoe deze beïnvloed worden door het beleid. Voor sommige bedrijven zullen strategieën die inzetten op stabiliteit volstaan. Anderen zullen zich moeten aanpassen of zelfs transformeren om hun essentiële functies te kunnen behouden. Deze trajecten zullen samen met landbouwers en belanghebbenden ontwikkeld worden, aangezien de nodige kennis doorgaans niet beschikbaar is in statistieken en databases.”

In Vlaanderen wordt gefocust op de intensieve melkveehouderij. Melkveebedrijven zetten vooral in op groei. Ze zijn vaak sterk afhankelijk van externe inputs en worden ook kapitaalintensiever. Dat brengt vooral financiële risico's met zich mee. Deze worden versterkt door volatiele melkprijzen die het gevolg zijn van het wegvalLEN van het quotum drie jaar geleden.

Het SURE-Farm project

SURE-Farm is een onderzoeks- en innovatieproject gefinancierd door het Horizon 2020-programma van de Europese Unie. Maar liefst 16 universiteiten en onderzoeksinstellingen uit 11 Europese landen zijn betrokken. Het project wordt gecoördineerd door Wageningen University & Research. De volledige titel luidt: "Towards SUstainable and Resilient EU FARMing systems".

ОСП, ориентирана към устойчивост, трябва да адресира гъвкавост, адаптивност и трансформация

Устойчивостта и гъвкавостта на селскостопанския сектор е важна цел на Общата селскостопанска политика (ОСП). Най-често гъвкавостта е насочена към стимулиране на процесите на устойчивост, чрез мерки на политиките и пазарни инструменти за поддържане стабилността на селскостопанския бизнес. Въпреки това група изследователи от Европа обсъжда и изразява позиция, че този подход е твърде ограничен начин за разглеждането й. Те твърдят, че както гъвкавостта спомага за развитие на селското стопанство, така и съществуващите днес рискове от заобикалящата ни среда също изискват различни и допълнителни способности и компетенции в селскостопанския бизнес и бизнеса с храни, а именно адаптивност и способност за трансформиране.

Земеделските производители в Европа все повече ще трябва да се справят с увеличаващите се несигурност и нестабилност, дължащи се на фактори като бързо променящи се цени на производител и екстремни климатични условия и катализми. Освен това, влияние оказват и различни видове ограничения и възможности, дължащи се на промяна в геодемографските характеристики на районите, промяната в обществените нагласи и потребителските предпочитания. За приспособяването и справянето с множеството различни предизвикателства, групата изследователи в рамките на проект SURE-Farm, подчертава необходимостта политиките и агробизнесът да излезнат извън традиционните мерки и стратегии с поглед в бъдещето. Важен принос в това отношение оказват: процеса на учене и разработване на решения в посока от долу-нагоре; практически експерименти, провеждани от самите земеделски производители; радикалната промяна в начина на производство и продажби на стоки и услуги в сектора; в начина на неговото финансиране, следвайки нова и различна логика или прилагайки/въвеждайки нов бизнес модел.

Гъвкавостта е много повече от устойчивост на земеделското стопанство и доходите

Подобно разбиране на гъвкавостта на системите отива далеч отвъд границите на допускането, че политиките адресиращи гъвкавостта на селското стопанство на ЕС трябва да бъдат фокусирани основно върху устойчивостта на земеделското стопанство и доходите на земеделските производители. Групата, разработваща проект SURE-Farm обръща внимание, че от гледна точка на политиките в публичния сектор в центъра на въздействието трябва да бъдат не самите стопанства, а техните функции и функциите на самата селскостопанска производствена система, към които отнасяме осигуряването на селскостопански продукти, генериране на доходи в селските райони, както и опазващо околната среда стопанисване на земите и т.н.

По този начин екипът на проект SURE-Farm обръща особено внимание на факта, че в селското стопанство гъвкавостта може да бъде постигната само ако множеството процеси, протичащи в производството се разглеждат едновременно, отчитайки и процесите на разработване и приложение на политиките в ЕС, управлението на риска, промяната в демографията (възраст, образование и други) на земеделските стопани, институционална промяна и развитие на производствените методи и технологии в селското стопанство.

Предизвикателствата пред селското стопанство са различни в единния ЕС

Предизвикателствата и процесите в селскостопанските райони в Европейския съюз са различни. Например, някои райони са по-уязвими от гледна точка на климатични рискове и рискове от заболявания, докато други изпитват затруднения от промяната в поведението на заинтересованите страни и възприемането и оценката на селското стопанство като дейност. Това ще има и своите последици за възможните начини за развитие и реализация чрез трите различни подхода към гъвкавостта на селскостопанската производствена система в Европа, а именно: издръжливост/устойчивост (robustness), адаптивност (adaptability) и способност за трансформация (transformability). Затова в проект SURE-Farm се оценяват и детерминантите и приноса към гъвкавостта на системите в различни райони и системи на селскостопанско производство на ЕС.

Във всеки район, избран за изследване в рамките на SURE-Farm, ще бъдат идентифицирани местните предизвикателства и функции на селското стопанство, ще бъдат изследвани гъвкавостта на стопанствата и прилаганите политики, както и ще се оценят адаптираните към местните условия възможности за повишаване гъвкавостта на селскостопанските системи. Някои системи могат да се развиват и процъфтяват, прилагайки стратегии за издръжливост/устойчивост. Други може би са по-приспособими и способни да осъществяват своите основни функции в обществото само ако се адаптират или трансформират. Проект SURE-Farm включва многократно взаимодействие и контакт със земеделските производители и заинтересованите страни, тъй като знанието за повишаване на гъвкавостта в повечето случаи не се среща в статистическите справочници и базите данни.

Проект SURE-Farm

Районът на изследване и разглежданата система на земеделие в България, в рамките на проекта, включват отглеждането на полски култури в Североизточна България. Изборът е определен от мнението, че и системата и районът изпитват затруднения от гледна точка на колебания в доходите, климатични промени, демографски проблеми и опазване на културите. SURE-Farm е изследователски и иновативен проект, финансиран от програма Хоризонт 2020 на ЕС за изследвания и иновации. Проектът се изпълнява от консорциум, в който участват 16 университета и изследователски института от 11 страни в Европа. Координатор на проекта е

Университетът във Вагенинген, Холандия (Wageningen University & Research), а участник от България е Университет за национално и световно стопанство, София с екип от учени на катедра Икономика на природните ресурси. Пълното наименование на проекта е "Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems" (За устойчиви и гъвкави системи на земеделие в ЕС).

Een op veerkracht gericht landbouwbeleid moet inzetten op stabiliteit, flexibiliteit en transitie

Veerkracht van de agrarische sector is een belangrijke doelstelling van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Bij veerkracht wordt doorgaans vooral ingezet op het versterken van de stabiliteit van landbouwbedrijven. Een groep Europese wetenschappers oordeelt echter dat dit een te beperkte opvatting van veerkracht is. Zij stellen dat stabiliteit weliswaar bijdraagt aan de ontwikkeling van de landbouw, maar dat de huidige context van de landbouw tevens vraagt om twee andere vormen van veerkracht: flexibiliteit en transitie.

Onze Europese landbouwers worden steeds meer geconfronteerd met onzekerheden zoals prijsschommelingen en extreme weersomstandigheden. Ook daalt het aantal bedrijven, de beroepsgroep vergrijs en de overblijvende bedrijven worden vaak groter. Consumenten gaan bewuster met hun voeding om, met veranderingen in hun koopgedrag tot gevolg. Enkel veerkrachtige bedrijven kunnen al deze uitdagingen het hoofd bieden. In het onderzoeksproject SURE-Farm ondersteunt een groep Europese onderzoekers beleidsmakers en de sector bij het verbeteren van de veerkracht van de landbouwsector.

Veerkracht gaat verder dan de stabiliteit van landbouwbedrijven en inkomens

De groep wetenschappers die samenwerken in het project SURE-Farm zijn van mening dat traditionele strategieën niet volstaan. Veerkracht gaat veel verder dan de veronderstelling dat beleidsmaatregelen en marktinstrumenten gericht moeten zijn op robuuste bedrijven en inkomens, die stabiel blijven als ze onder druk komen te staan door externe of interne uitdagingen. De projectcoördinator, professor Miranda Meuwissen van Wageningen Universiteit, verwoordt het als volgt:

“Soms zijn radicale veranderingen nodig in de manier waarop goederen en diensten worden geproduceerd, gefinancierd en op de markt gebracht. Het zijn niet de bedrijven op zich die centraal moeten staan in het beleid, maar de functies die zij vervullen, zoals de productie van voedsel, het genereren van inkomens in plattelandsgebieden, en het leveren van ecosysteemdiensten. Dit kan enkel worden bereikt als meerdere processen gelijktijdig

aangepakt worden. Denk daarbij aan de Europese beleidsvorming, risicomanagement, demografische verandering, institutionele verandering en nieuwe manieren van produceren. De landbouwsector moet zelf bijdragen aan veerkracht via bottom-up leerprocessen, ondernemerschap en innovatie.”

Uitdagingen voor de landbouw verschillen binnen de EU

Uitdagingen en onzekerheden variëren sterk tussen Europese regio's. Sommige regio's zijn bijvoorbeeld kwetsbaar voor klimatologische of ziekterisico's, terwijl andere regio's geconfronteerd worden met een veranderende houding ten opzichte van de landbouw. Dit zal gevolgen hebben voor de benodigde trajecten om de drie typen veerkracht in Europa te ontwikkelen: stabiliteit, flexibiliteit en transitie.

Miranda Meuwissen: “In 11 Europese landbouwregio's wordt de veerkracht van specifieke landbouwtypes bestudeerd. In elke regio zullen de lokale uitdagingen en functies van de landbouw geanalyseerd worden en zal onderzocht worden welke factoren impact hebben op de veerkracht van de bedrijven en hoe deze beïnvloed worden door het beleid. Voor sommige bedrijven zullen strategieën die inzetten op stabiliteit volstaan. Anderen zullen zich moeten aanpassen of zelfs transformeren om hun essentiële functies te kunnen behouden. Deze trajecten zullen samen met landbouwers en belanghebbenden ontwikkeld worden, aangezien de nodige kennis doorgaans niet beschikbaar is in statistieken en databases.”

De Nederlandse casestudy gaat over intensieve akkerbouw in de regio's Veenkoloniën en Oldambt. Deze regio's staan beide voor aanzienlijke uitdagingen met betrekking tot fluctuerende inkomens, klimaatverandering, demografische verandering en plantgezondheid. In Vlaanderen wordt gefocust op de intensieve melkveehouderij. Melkveebedrijven zetten vooral in op groei. Ze zijn vaak sterk afhankelijk van externe inputs en worden ook kapitaalintensiever. Dat brengt vooral financiële risico's met zich mee. Deze worden versterkt door volatiele melkprijzen die het gevolg zijn van het wegvalLEN van het quotum drie jaar geleden.

Het SURE-Farm project

SURE-Farm is een onderzoeks- en innovatieproject gefinancierd door het Horizon 2020-programma van de Europese Unie. Maar liefst 16 universiteiten en onderzoeksinstututen uit 11 Europese landen zijn betrokken. Het project wordt gecoördineerd door Wageningen University & Research. De volledige titel luidt: "Towards SUstainable and Resilient EU FARMing systems".

This Project has received funds from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No. 727520

Una PAC che promuova resilienza deve considerare la robustezza, l'adattabilità e la capacità di cambiamento.

La resilienza del settore agricolo è un obiettivo rilevante della politica agricola comune (PAC). Spesso, la resilienza viene interpretata come robustezza e perseguita con strumenti politici e di mercato volti a sostenere la stabilità dell'attività agricola e delle imprese che la svolgono. Un gruppo di ricercatori europei sostiene tuttavia che questa è una interpretazione riduttiva del concetto di resilienza. Se da un lato la robustezza del settore può indubbiamente contribuire al suo sviluppo, i rischi ambientali e la volatilità dei mercati agroalimentari richiedono un'elevata capacità di adattamento e di cambiamento.

Gli agricoltori europei dovranno sempre più affrontare incertezze derivanti dalla volatilità dei prezzi alla produzione e dagli eventi meteorologici estremi. A queste si aggiungono tensioni ma anche opportunità legate ai cambiamenti demografici, nonché le crescenti preoccupazioni della società e l'evoluzione delle preferenze dei consumatori. Per far fronte alle molteplici sfide che ne derivano, i ricercatori europei coinvolti nel progetto SURE-Farm, indicano che è necessario superare le strategie tradizionali. Contributi importanti ad una migliore resilienza possono derivare da processi di apprendimento dal basso, dalla sperimentazione e da cambiamenti radicali nel modo in cui i beni e i servizi sono prodotti, finanziati e commercializzati, seguendo nuove logiche o impiegando nuovi modelli di business.

La resilienza va oltre la robustezza delle imprese e la stabilità dei loro redditi

Il significato di resilienza va ben oltre il sostenere la solidità delle aziende agricole e dei loro redditi. Il gruppo di ricerca SURE-Farm ritiene che le politiche pubbliche devono mettere al centro della loro attenzione sono le funzioni da queste svolte dalle imprese agricole o agroalimentari, come la fornitura di beni agricoli, la generazione di reddito nelle aree rurali e la funzione ambientale.

Il gruppo SURE-Farm sottolinea che la resilienza in agricoltura può essere raggiunta solo se si considerano simultaneamente più processi, compresa la definizione delle politiche dell'UE, la gestione del rischio, i cambiamenti demografici delle famiglie agricole, i cambiamenti istituzionali e le modalità di produzione agricola in evoluzione.

Le sfide non sono uguali all'interno dei territori dell'UE

Le sfide e i processi in corso differiscono tra le aree agricole e rurali dell'Unione Europea. Ad esempio, alcune regioni sono più vulnerabili ai rischi climatici o alle avversità fitopatologiche, mentre altre subiscono un cambiamento nell'atteggiamento degli *stakeholders* nei confronti delle pratiche agricole. Ciò ha implicazioni con riferimento alle tre dimensioni della resilienza: robustezza, adattabilità e cambiamento. In questa chiave, SURE-Farm studia i fattori che determinano la resilienza in varie regioni europee e in diversi sistemi agrari.

In ciascuna regione, SURE-Farm mette a fuoco le sfide e le funzioni svolte dall'agricoltura, studia la resilienza degli agricoltori e delle politiche e si propone di tracciare specifici percorsi per migliorare la resilienza dei sistemi agricoli e agroalimentari nei vari contesti considerati. Alcuni sistemi possono svilupparsi facendo leva su strategie di robustezza. Altri potrebbero essere in grado di mantenere meglio le loro funzioni essenziali solo se si adattano o si trasformano. SURE-Farm prevede una stretta interazione con gli imprenditori agricoli e i portatori di interesse - in quanto la conoscenza che serve a promuovere la resilienza non è disponibile nelle fonti statistiche tradizionali.

Il progetto SURE-Farm

Il caso di studio italiano, analizzato dal Dipartimento DAFNE dell'Università della Tuscia (<https://www.unitus.it/it/dipartimento/dafne>), riguarda il sistema corilicolo viterbese che, nonostante la crescente competizione sui mercati internazionali e le incertezze legate ai cambiamenti climatici e allo sviluppo di nuovi patogeni, è comunque in costante espansione anche verso zone meno vocate alla coltura rispetto a quelle tradizionali.

SURE-Farm (*Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems*) è un progetto di ricerca e innovazione finanziato dal programma Horizon 2020 dell'Unione Europea e coinvolge 16 università e istituti di ricerca di 11 paesi europei, coordinati dalla Wageningen University & Research.

Per maggiori informazioni: <http://surefarmproject.eu/>

WPR zorientowana na odporność rolnictwa musi zająć się zwiększeniem jego stabilności, zdolności do adaptacji i transformacji.

Odporność sektora rolnego na kryzysy jest ważnym celem Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Najczęściej polityka rolna w tym zakresie jest skoncentrowana na stymulowaniu stabilności i stosowaniu instrumentów rynkowych pozwalających na podtrzymanie trwałości funkcjonowania gospodarstw rolnych. Jednakże grupa europejskich naukowców stoi na stanowisku, że jest to zbyt wąski sposób postrzegania odporności. Twierdzą oni, że podczas gdy stabilność przyczynia się do rozwoju rolnictwa, obecne środowisko o podwyższonym ryzyku wymaga również innych rodzajów zdolności w przemyśle spożywczym i agrobiznesie, a mianowicie zdolności do adaptacji i transformacji.

Europejscy rolnicy będą w coraz większym stopniu mieli do czynienia z niewiadomymi, takimi jak bardziej niestabilne ceny producentów lub nadzwyczajne zjawiska meteorologiczne. Dodatkową rolę grają też napięcia i szanse wynikające ze zmian demograficznych, a także ze zmieniających się obaw społecznych i preferencji konsumentów. Aby sprostać wielu wynikającym z tego wyzwaniom, europejska grupa naukowców, współpracująca w ramach projektu SURE-Farm, wskazuje na potrzebę wyjścia realizowanej polityki i działalności agrobiznesu poza tradycyjne strategie. Ważny wkład w kształtowanie polityki na rzecz wzmacniania odporności sektora rolnego może pochodzić z oddolnych procesów uczenia się, eksperymentalnego podejścia rolników oraz gruntownych zmian w sposobie produkcji, finansowania i wprowadzania na rynek towarów i usług, zgodnie z nową logiką lub przy zastosowaniu nowego modelu biznesowego.

Odporność to coś więcej niż stabilność gospodarstw i ich dochodów

Takie rozumienie odporności wykracza daleko poza założenie, że polityki dotyczące odporności rolnictwa UE powinny skupiać się głównie na stabilności gospodarstw rolnych i ich dochodów. Grupa SURE-Farm argumentuje, że z punktu widzenia polityki publicznej należy koncentrować się nie na rolnictwie, lecz na funkcjach gospodarstw rolnych i rolnictwa, takich jak dostarczanie produktów rolnych, generowanie dochodów na obszarach wiejskich, a także zarządzanie środowiskiem.

Tak więc grupa SURE-Farm podkreśla, że odporność w rolnictwie można osiągnąć tylko wtedy, gdy równolegle rozpatruje się wiele procesów, w tym politykę UE, zarządzanie ryzykiem, zmiany demograficzne w gospodarstwach rolniczych, zmiany instytucjonalne i zmieniające się sposoby produkcji rolnej.

Wyzwania w rolnictwie różnią się w obrębie UE

Wyzwania i procesy różnią się w obrębie obszarów rolnych Unii Europejskiej. Na przykład niektóre regiony są bardziej narażone na ryzyko związane z klimatem lub chorobami, podczas gdy inne stoją w obliczu zmiany podejścia interesariuszy do rolnictwa. Będzie to miało wpływ

na sposoby rozwijania trzech składowych odporności w całej Europie: stabilności, zdolności adaptacyjnych i zdolności do transformacji. SURE-Farm ocenia zatem determinanty i działania służące kształtowaniu odporności w wielu regionach i systemach rolnictwa.

W każdym regionie SURE-Farm określi lokalne wyzwania i funkcje rolnictwa, zbada odporność rolników i polityk oraz oceni specyficzne dla danego kontekstu ścieżki wzmacniania odporności systemów rolniczych. Niektóre systemy mogą rozwijać się dzięki strategiom stabilności. Inne mogą lepiej zachować swoje podstawowe funkcje, jeśli adaptują się lub transformują. SURE-Farm obejmuje wielorakie interakcje między rolnikami i interesariuszami – jako że wiedza służąca wzmacnieniu odporności rolnictwa jest w większości niedostępna w statystykach i bazach danych.

Projekt SURE-Farm

Polskie studium przypadku obejmuje badanie rodzinnej produkcji owocowej i warzywnej na terenie Mazowsza i Lubelszczyzny, która narażona jest na problemy związane z brakiem siły roboczej, zależnością od ilości owadów-zapylaczy, z podatnością na choroby grzybowe i gradobicie, a także wyzwania związane z niepewnością sprzedaży i wahaniem cen towarów, które zostały dodatkowo zastrzone przez rosyjskie embargo.

SURE-Farm to projekt badawczy i innowacyjny, finansowany z unijnego programu "Horyzont 2020", który skupia 16 uniwersytetów i instytutów naukowych z 11 krajów europejskich, koordynowany przez Wageningen University & Research. Jego pełny tytuł brzmi "SURE FARM: Zwiększanie odporności europejskich systemów produkcji rolnej". W Polsce realizowany jest przez Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk.

O PAC orientată spre reziliență trebuie aibă în vedere robustețea, adaptabilitatea și transformabilitatea agriculturii

Reziliența sectorului agricol este un obiectiv important al Politicii Agricole Comune (PAC). Cel mai adesea, reziliența este axată pe stimularea robusteții, cu instrumente de politică și de piață care vizează menținerea stabilității sectorului de agri-business. Cu toate acestea, un grup de oameni de știință europeni susține că acest lucru este un mod prea îngust de a privi reziliența. Ei afirmă că, deși robustețea contribuie la dezvoltarea agriculturii, mediul de risc ridicat actual necesită, de asemenea, abordarea și altor dimensiuni ale sectorului de business agricol și alimentar: adaptabilitatea și transformabilitatea.

Fermierii europeni vor trebui să se ocupe din ce în ce mai mult de incertitudini, cum sunt creșterea volatilității prețurilor la producător și fenomenele meteorologice extreme. În plus, presiunile și oportunitățile apărute ca urmare a schimbărilor demografice, precum și schimbarea preocupărilor societății și a preferințelor consumatorilor, pentru a numi doar câteva, joacă și ele un rol important. Pentru a face față multitudinii de provocări care rezultă de aici, un grup de oameni de știință din Uniunea Europeană, care lucrează împreună în cadrul proiectului SURE-Farm, indică necesitatea ca politicile și agri-business-ul să privească dincolo de strategiile tradiționale. O contribuție importantă la creșterea rezilienței o pot avea procesele de învățare de jos în sus, experiența fermierilor și schimbările radicale în modul de producere, finanțare și comercializare a bunurilor și serviciilor, urmând o nouă logică sau utilizând un nou model de afaceri.

Reziliența înseamnă mai mult decât robustețea fermelor și a veniturilor agricole

O astfel de înțelegere a rezilienței depășește cu mult presupunerea că politicile care abordează reziliența agriculturii UE ar trebui să se concentreze în principal asupra robusteții fermelor și a veniturilor agricole. Grupul SURE-Farm susține că din perspectiva politicii publice, în centrul atenției ar trebui să se afle nu fermele, ci funcțiile fermelor și agriculturii, cum ar fi furnizarea de produse agricole, generarea de venituri în zonele rurale, precum și gestionarea responsabilă a mediului înconjurător.

Astfel, grupul SURE-Farm subliniază că reziliența în agricultură poate fi atinsă doar dacă se iau în considerare simultan multiple procese, printre care elaborarea politicilor UE, gestionarea riscurilor, schimbările demografice din agricultură, schimbările instituționale și evoluția modurilor de producție agricolă.

Provocările agricole diferă în interiorul UE

Provocările și procesele diferă între zonele agricole din Uniunea Europeană. De exemplu, unele regiuni sunt mai vulnerabile la risurile climatice sau cele legate de boli, în timp ce altele se confruntă cu o schimbare a atitudinilor părților interesate față de agricultură. Acest lucru va avea implicații

asupra căilor de dezvoltare a celor trei dimensiuni ale rezilienței în Europa: robustețe, adaptabilitate și transformabilitate. Prin urmare, proiectul SURE-Farm evaluează factorii determinanți și contribuțiile la reziliență în mai multe regiuni și sisteme agricole diverse.

În fiecare regiune, proiectul SURE-Farm va identifica provocările și funcțiile locale ale agriculturii, va studia reziliența fermierilor și a politicilor, și va evalua căile specifice contextului pentru a spori reziliența sistemelor agricole. Unele sisteme pot înflori prin strategii de robustețe. Altele ar putea să își mențină mai bine funcțiile esențiale dacă se adaptează sau se transformă. SURE-Farm implică interacțiuni multiple cu fermierii și părțile interesate - deoarece cunoștințele necesare pentru a crește reziliența nu sunt, în cea mai mare parte, disponibile în statistici și baze de date.

Proiectul SURE-Farm

Studiul de caz din România acoperă fermele mici și mijlocii cu profil mixt din Regiunea Nord-Est, care se confruntă cu provocări importante legate de fluctuația veniturilor, fenomene meteo extreme (secetă, inundații), concurența marilor companii, restricții privind accesul pe piață și schimbări demografice.

SURE-Farm este un proiect de cercetare și inovare finanțat prin programul Orizont 2020 al Uniunii Europene și implică 16 universități și institute de cercetare din 11 țări europene, coordonate de Universitatea și Centrul de Cercetare Wageningen. Denumirea completă a proiectului este "Către sisteme agricole durabile și reziliente în UE".

POLITÉCNICA

Una PAC orientada a la resiliencia debe abordar la fortaleza, la capacidad de adaptación y transformación de la agricultura.

La resiliencia del sector agrario es una de las prioridades de la Política Agrícola Común (PAC). Y para fortalecerla hay que avanzar primero en la definición de su marco conceptual. Frecuentemente las acciones orientadas a fomentar la resiliencia se han centrado en estimular la robustez de las explotaciones agrarias con políticas e instrumentos de mercado. Sin embargo, esta perspectiva debe ser ensanchada. Si bien la robustez contribuye a la resiliencia del sector también es necesario definir acciones que fortalezcan la capacidad de adaptación y de transformación de las explotaciones agrarias.

Los agricultores europeos han de hacer frente a un creciente número de amenazas y retos, como el aumento de la frecuencia de eventos climáticos extremos, la volatilidad de los precios y mercados y los cambios en los patrones de consumo de alimentos.

Investigadores del Centro de Investigación para la Gestión de Riesgos Agrarios y Medioambientales (CEIGRAM) de la Universidad Politécnica de Madrid (UPM) colaboran con un grupo de investigadores europeos en el desarrollo de un nuevo marco conceptual de resiliencia que facilite la toma de decisiones y definición de políticas para el sector agrario

Una de las primeras novedades de este marco es la consideración de que la resiliencia de las explotaciones agrarias va más allá de la robustez de las explotaciones y la estabilidad de sus ingresos. La resiliencia del sector agrario implica analizar tres conceptos: La fortaleza, la capacidad de adaptación y la capacidad de transformación del sector agrario. Algunos sistemas encontrarán soluciones a través de la definición de estrategias para mejorar su fortaleza. Otros podrían mantener mejor sus funciones esenciales si se adaptan o se transforman.

This Project has received funds from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No. 727520

A su vez, en este nuevo marco, el análisis de la resiliencia no se analiza a nivel de explotación agraria sino que se amplía la perspectiva y se centra el foco en el estudio de la sostenibilidad de los funciones básicas del sector como son la provisión de bienes públicos- mantenimiento de recursos naturales, protección de la biodiversidad –y bienes de consumo – provisión de alimentos de calidad y accesibles. Este enfoque, reorientado a la sostenibilidad de las funciones del sistema agrario, sólo puede alcanzarse si se consideran simultáneamente la producción agraria, las explotaciones agrias, las estrategias gestión de riesgos y políticas que las respalden.

Una tercera aportación del marco conceptual es la consideración de la diversidad y, por tanto, su flexibilidad. Los desafíos a los que se enfrenta el sector agrario difieren según la especialización del sector y entre las distintas regiones de la Unión Europea. Así, algunas regiones son más vulnerables a los riesgos climáticos o de enfermedades, mientras otras enfrentan a riesgos institucionales ante cambios en las preferencias de los consumidores o en la percepción de la sociedad sobre la agricultura. Esta realidad exige el esfuerzo adicional de evaluar la resiliencia según sea el grado de especialización de las explotaciones agrarias y la región Europea en que se encuentren. SURE-Farm identificará en cada región los desafíos y las funciones que desempeña su agricultura, estudiará la resiliencia de los agricultores y las políticas, y evaluará las vías específicas del contexto para mejorar la resiliencia de los sistemas agrícolas. En España, los casos de estudios son la producción extensiva de vacuno en la Sierra de Guadarrama y la de ovino en Aragón.

Alberto Garrido, Investigador Principal de SURE-Farm en la UPM destaca que “los agricultores y grupos de interés se sitúan en el centro del proceso de la definición de las estrategias de fortalecimiento de la robustez, capacidad de adaptación y transformación gracias al proceso de co-creación definido a lo largo de todo el proyecto. Una de las principales fortalezas de SURE-Farm es la amplia variedad de casos de estudio en Europa, que asegura una diversa y holgada

POLITÉCNICA

participación en los proceso de co-creación, compartiendo las mejores prácticas y experiencias en gestión de riesgos y permitiendo análisis comparativos a nivel Europeo”

Notas para editores

- 1 – Para más información del Proyecto, visita la web: <http://surefarmproject.eu/>
- 2 – Los investigadores de SURE-Farm de la UPM son: Alberto Garrido, Bárbara Soriano, Isabel Bardají, José María Sumpsi e Irene Blanco.
- 3 - SURE-Farm es un proyecto de investigación e innovación financiado por el programa H 2020 de la Unión Europea e involucra a 16 universidades e institutos de investigación de 11 países europeos, coordinados por la Universidad de Wageningen. Su título completo es “Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems”.
- 4.- El comunicado de prensa irá acompañado de un video (motion graphic) explicativo de SURE-Farm

Contactos:

Dra. Bárbara Soriano
Email: barbara.soriano@upm.es

Dr. Alberto Garrido
Email: alberto.garrido@upm.es

This Project has received funds from the European Union’s Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No. 727520

Pressmeddelande om projektet SURE-Farm (Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems)

En gemensam jordbrukspolitik inriktad på att bygga upp motståndskraft (resiliens) måste behandla jordbrukets robusthet, anpassningsförmåga och förändringsbarhet. Jordbrukssektorns motståndskraft är ett viktigt mål för den gemensamma jordbrukspolitiken, CAP (Common Agricultural Policy). Arbetet med att öka motståndskraften har ofta fokus på att främja robusthet med politiska instrument och marknadsinstrument som syftar till att stabilisera marknaderna för jordbruksprodukter. Men en grupp europeiska forskare hävdar att det sättet att se på motståndskraft är alltför snävt. De anser att robusthet visserligen bidrar till jordbrukets utveckling men att dagens förhållanden med högre risker även kräver andra kapaciteter inom livsmedels- och jordbruksindustrin, nämligen anpassningsförmåga och förändringsbarhet.

Europas bönder kommer i allt högre grad att tvingas hantera osäkerheter som volatila producentpriser och extrema väderfenomen. Några exempel på andra betydelsefulla faktorer är demografiska förändringar och förändringar som rör oro i samhället och konsumentpreferenser, som både kan upplevas som stressfaktorer och öppna nya möjligheter. Den forskargrupp från hela EU som samarbetar inom projektet SURE-Farm menar att de många utmaningar dagens utveckling innebär kommer att kräva ett bredare anslag än de traditionella strategierna, både politiskt och från jordbruksbranschens sida. Viktiga bidrag till motståndskraft kan komma från nedifrån-och-upp-modeller för lärande, experimentverksamhet på jordbruken och radikala förändringar av hur varor och tjänster produceras, finansieras och saluförs, enligt en ny logik eller med en ny affärsmodell.

Motståndskraft är mer än robust verksamhet och stabila inkomster för jordbruksföretagen

SURE-Farm-gruppens tolkning av motståndskraft går långt utöver ståndpunkten att politik som rör EU-jordbrukets motståndskraft ska vara inriktad främst på robust verksamhet och stabila inkomster för jordbruksföretagen. Gruppen hävdar att det ur ett samhällsperspektiv inte är jordbruken i sig utan deras och jordbrukets funktioner som ska stå i centrum, exempelvis att tillhandahålla jordbruksprodukter, generera inkomster i landsbygdsområden och delta i förvaltningen av miljön.

SURE-Farm-gruppen betonar att jordbruket kan bli motståndskraftigt endast om många processer beaktas samtidigt, bland annat formuleringen av EU-politiken, riskhantering, den demografiska förändringen av jordbruket, den institutionella förändringen och utvecklingen av jordbrukets produktionsmetoder.

Jordbruks utmaningar varierar inom EU

Utmaningarna och processerna skiljer sig mellan olika jordbruksregioner i EU. Vissa regioner är till exempel mer utsatta för klimat- eller sjukdomsrisker medan andra måste hantera förändrade attityder till jordbruket hos intressenterna. Dessa skillnader har betydelse för hur vägen mot utveckling av de tre egenskaper som utgör motståndskraften – robusthet, anpassningsbarhet och förändringsbarhet – ska se ut för Europa. Därför bedömer SURE-Farm determinanter och bidrag till motståndskraft i flera regioner och jordbruksystem.

I varje region identifierar SURE-Farm lokala utmaningar och funktioner för jordbruket, studerar jordbrukskarnas och jordbrukspolitikens motståndskraft och bedömer kontextspecifika vägar för att stärka jordbruksystemens motståndskraft. Vissa system kan blomstra med strategier inriktade på robusthet. Andra kan bevara sina grundläggande funktioner bättre genom anpassning eller förändring. Eftersom den kunskap som behövs för att stärka motståndskraften sällan finns att hämta i statistik och databaser involverar SURE-Farm omfattande interaktioner med jordbrukare och intressenter.

SURE-Farm-projektet i Sverige

Den svenska fallstudien är ägg- och kycklingproducenter i södra Sverige som levererar produkter av högt värde och står inför utmaningar som innebär betydande tekniska förändringar (för att tillgodose konsumenternas krav när det gäller livsmedelssäkerhet, djurhälsa och djurens välbefinnande), demografiska förändringar och miljö-/klimatpåverkan som sammantaget sätter press på lönsamheten och på utveckling av produktionen.

SURE-Farm är ett forsknings- och innovationsprojekt som finansieras av Europeiska unionens Horizon 2020-program. Det omfattar 16 deltagande universitet och forskningsinstitut från 11 europeiska länder och samordnas av Wageningen University & Research i Nederländerna. Projektets fullständiga titel är "Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems".

Flera forskare vid Institutionen för ekonomi deltar i detta EU-projekt:

Carl-Johan Lagerkvist, professor

e-post: Carl-johan.Lagerkvist@slu.se

Gordana Manevska-Tasevska, PhD, forskare

e-post: Gordana.Tasevska@slu.se

Helena Hansson, professor

e-post: Helena.Hansson@slu.se

Jens Rommel, PhD, forskare

e-post: Jens.Rommel@slu.se

Flera forskare vid Institutionen för ekonomi deltar i detta EU-projekt:

Carl-Johan Lagerkvist, professor

e-post: Carl-johan.Lagerkvist@slu.se

Gordana Manevska-Tasevska, PhD, forskare

e-post: Gordana.Tasevska@slu.se

Helena Hansson, professor

e-post: Helena.Hansson@slu.se

Jens Rommel, PhD, forskare

e-post: Jens.Rommel@slu.se

This Project has received funds from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme 4
under Grant Agreement No. 727520

Une politique agricole commune orientée sur la résilience, doit prendre en compte la robustesse, l'adaptabilité et la capacité de transformation de l'agriculture

La résilience de l'agriculture est un objectif fort de la politique agricole commune (PAC). Le plus souvent, la résilience est centrée sur la robustesse des exploitations, avec des instruments politiques et des mécanismes de marché se donnant pour seul objectif la stabilisation de l'entreprise agricole. Un groupe de chercheurs européens explique que c'est une vision trop restrictive de la résilience. Si en effet la robustesse contribue au développement de l'agriculture, le contexte actuel de risques plus élevés nécessite de s'intéresser à d'autres dimensions de l'agriculture : son adaptabilité et sa capacité à se transformer.

Les agriculteurs européens seront amenés à faire face à de plus en plus d'incertitudes concernant la volatilité des prix du marché et seront confrontés à davantage d'événements climatiques extrêmes. De plus, l'évolution de la démographie des exploitations agricoles ainsi que les changements des attentes de la société et des consommateurs vis-à-vis de l'agriculture jouent un rôle dans ce sentiment d'incertitude.

Dans le cadre du projet de recherche européen SURE-Farm, des scientifiques pensent que pour répondre à ces différents défis, il est nécessaire de mettre en place des politiques qui vont au-delà des stratégies habituelles. Selon eux, concevoir une agriculture résiliente demande de prendre en compte les savoirs et expériences des agriculteurs sur le terrain et d'envisager des changements radicaux dans la façon de produire les biens et services issus de l'agriculture. Aussi, il convient de suivre une nouvelle logique s'appuyant sur un nouveau modèle économique.

La résilience ne se limite pas à la robustesse des exploitations et de leurs revenus

Il est essentiel de comprendre la résilience bien au-delà des hypothèses des politiques actuelles qui sont axées sur la stabilisation des revenus des exploitations. Les chercheurs de SURE-Farm défendent l'idée que, du point de vue des politiques publiques, ce ne sont pas les exploitations mais les fonctions que celles-ci assurent qui doivent être au centre des préoccupations : la fourniture de produits agricoles, la création de revenus dans les zones rurales ou encore la gestion responsable de l'environnement.

Ainsi, les chercheurs de SURE-Farm soulignent que la résilience en agriculture ne peut être atteinte qu'en considérant plusieurs processus simultanément, y compris l'élaboration des politiques européennes, la gestion des risques, l'évolution démographique des exploitations, les changements institutionnels et l'évolution des modes de production agricole.

Des défis différents selon les régions de l'Union Européenne

Pour rendre l'agriculture plus résiliente, les défis à relever diffèrent selon les régions. Certaines sont plus vulnérables face aux risques climatiques ou aux maladies, d'autres sont confrontées à des changements des attentes de la société vis-à-vis de l'agriculture. Des différences qu'il convient de prendre en compte dans les trois dimensions qui conditionnent la résilience de l'agriculture à savoir sa robustesse, son adaptabilité et sa capacité à se transformer. Ainsi le

Le projet SURE-Farm s'attache à évaluer les déterminants de la résilience dans plusieurs régions en Europe et pour différents systèmes agricoles.

Pour chacune des régions étudiées, le projet SURE-Farm identifiera les enjeux locaux et les différentes fonctions assurées par l'agriculture à l'échelle régionale. Les chercheurs analyseront la capacité de résilience des agriculteurs et des politiques publiques, et les solutions adaptées à chaque contexte pour améliorer la résilience des systèmes agricoles. Si certains systèmes peuvent se développer avec des stratégies de robustesse, d'autres pourront maintenir leurs fonctions seulement s'ils s'adaptent ou se transforment. Pour y parvenir, le projet SURE-Farm implique acteurs économiques et agriculteurs, en tant que porteurs de connaissances mobilisables pour améliorer la résilience des systèmes agricoles.

Le projet Sure-Farm

L'étude de cas menée en France dans le Bourbonnais au cœur du bassin allaitant (département de l'Allier) permettra d'étudier plusieurs défis auxquels les éleveurs bovin viande de cette région sont confrontés : flexibilité dans l'organisation du travail, succession d'évènements climatiques extrêmes, production de viande de qualité pour le marché national et international.

SURE-Farm est un projet de recherche et d'innovation financé par le programme H2020. SURE-Farm (Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems) implique 16 Universités et organismes de recherche issus de 11 pays européens. Le projet est coordonné par l'Université de Wageningen.

Eine an Resilienz orientierte GAP sollte Robustheit, Anpassungsfähigkeit und die Transformierbarkeit der Landwirtschaft berücksichtigen.

Eine resiliente Landwirtschaft ist ein wichtiges Ziel der Gemeinsamen Agrarpolitik (GAP) der EU. Häufig wird der Fokus der Diskussionen um Resilienz jedoch auf den Aspekt der Robustheit beschränkt und Politik- und Marktinstrumente in den Vordergrund gerückt, die auf die Erhaltung der Stabilität landwirtschaftlicher Betriebe abzielen. Allerdings, so argumentiert eine Gruppe von europäischen Wissenschaftlerinnen und Wissenschaftlern, sei diese Sichtweise auf das Thema Resilienz zu eingeschränkt. Robustheit trage zwar zur landwirtschaftlichen Entwicklung bei, allerdings seien angesichts sich verändernder Rahmenbedingungen zusätzlich weitere Potentiale in der Lebensmittel- und Agrarindustrie durch Anpassungsfähigkeit und Transformierbarkeit zu erschließen.

Europäische Landwirtinnen und Landwirte werden immer stärker mit Ungewissheiten wie schwankenden Erzeugerpreisen und Extremwetterereignissen konfrontiert. Hinzu kommen, um nur einige Herausforderungen zu nennen, Belastungen und Chancen durch die demografische Entwicklung sowie sich wandelnde gesellschaftliche Anforderungen und Konsumentenpräferenzen. Um der Vielzahl der sich daraus ergebenden Herausforderungen gerecht werden zu können, weist eine EU-weite Gruppe von Wissenschaftlern und Wissenschaftlerinnen, die im Projekt SURE-Farm zusammenarbeiten, darauf hin, dass Politik und Agrarwirtschaft über traditionelle Strategien hinausblicken müssen. Wichtige Beiträge zur Resilienz könnten Bottom-up-Lernprozesse, Innovationsbereitschaft von Landwirtinnen und Landwirten sowie radikale Veränderungen bei der Produktion, Finanzierung und Vermarktung von Waren und Dienstleistungen sowie neue Geschäftsmodelle leisten.

Resilienz ist mehr als die Robustheit von landwirtschaftlichen Betrieben und deren Einkommen
Ein solches Verständnis von Resilienz geht weit über die Annahme hinaus, dass Maßnahmen zur Resilienz der EU-Landwirtschaft hauptsächlich auf die Robustheit von landwirtschaftlichen Betrieben und deren Einkommen ausgerichtet sein sollten. Die SURE-Farm-Gruppe argumentiert, dass aus politischer Perspektive nicht die landwirtschaftlichen Betriebe, sondern die Funktionen der Landwirtschaft im Mittelpunkt stehen sollten, wie die Bereitstellung von landwirtschaftlichen Produkten, die Generierung von Einkommen in ländlichen Gebieten sowie Umweltleistungen.

Daher betont die SURE-Farm-Gruppe, dass eine Resilienz der Landwirtschaft nur dann erreicht werden kann, wenn mehrere Prozesse ineinander greifen, einschließlich der EU-GAP, Risikomanagement, demographischer Wandel, institutioneller Wandel und innovative Formen landwirtschaftlicher Produktion.

Landwirtschaftliche Herausforderungen unterscheiden sich innerhalb der EU

Herausforderungen und Prozesse unterscheiden sich in den landwirtschaftlichen Gebieten in der Europäischen Union. Zum Beispiel sind einige Regionen anfälliger für Klima- oder Krankheitsrisiken, während andere mit neuen Anforderungen von Stakeholdern gegenüber der Landwirtschaft konfrontiert sind. Dies wird in Europa Auswirkungen auf die Entwicklungspfade der drei Resilienzansätze haben: Robustheit, Anpassungsfähigkeit und Transformierbarkeit. SURE-Farm bewertet daher Determinanten und Beiträge zur Resilienz in verschiedenen Regionen mit unterschiedlichen landwirtschaftlichen Systemen.

Das SURE-Farm Projekt identifiziert in jeder Region lokale Herausforderungen und Funktionen der Landwirtschaft, untersucht die Widerstandsfähigkeit landwirtschaftlicher Unternehmen vor dem Hintergrund politischer Rahmenbedingungen und bewertet kontextspezifische Wege zur Verbesserung der Widerstandsfähigkeit von landwirtschaftlichen Systemen. Für einige Systeme mag der Fokus auf Robustheit ausreichen, andere können ihre wesentlichen Funktionen möglicherweise eher gewährleisten, wenn sie sich anpassen oder transformieren. Das SURE-Farm Konsortium involviert dabei in vielfältiger Weise Landwirtinnen und Landwirte sowie andere Stakeholder - da Wissen zur Verbesserung der Resilienz größtenteils nicht in Statistiken und Datenbanken verfügbar ist.

Das SURE-Farm Projekt

Mit der Altmark, d.h. den Landkreisen Stendal und Altmarkkreis Salzwedel, repräsentiert die deutsche Untersuchungsregion wichtige Eigenschaften der großbetrieblichen Agrarstruktur der ostdeutschen Landwirtschaft. Die spezifischen Herausforderungen werden hier vor allem beim demographischen Wandel und damit in der Verfügbarkeit von Fachkräften sowie in der gesellschaftlichen Akzeptanz großbetrieblicher Strukturen gesehen.

SURE-Farm ist ein Forschungs- und Innovationsprojekt, das im Rahmen des EU-Programms Horizon 2020 gefördert wird. Es umfasst 16 Universitäten und Forschungsinstitute aus 11 europäischen Ländern und wird von der Wageningen University & Research koordiniert. Der vollständige Projekttitel lautet "Towards SUstainable and REsilient EU FARMing systems".

SURE Farm press release Norwegian version

En motstandskrafts-orientert europeisk landbrukspolitikk må styres til robusthet, tilpasning og transformasjon i landbruket

Motstandskraft av landbrukssektoren er et viktig mål for den europeiske landbrukspolitikken (CAP). Motstandskraft er oftest fokusert på å støtte robusthet, med politikk og markedstiltak som er rettet mot å opprettholde stabiliteten i gården. En gruppe europeiske forskere i Horizon2020 prosjekt SURE Farm hevder imidlertid at dette er for smal en måte å se på motstandskraft. De sier at mens robusthet bidrar til landbruksutvikling, krever det nåværende høyere risikomiljø også andre typer kapasitet i mat og agribusiness: nemlig tilpasnings- og transformasjonsevne.

Europeiske bønder vil i økende grad måtte håndtere usikkerheter som mer volatile produsentpriser og ekstreme værforhold. Videre spiller spenninger og muligheter på grunn av demografiske forandringer en rolle, samt endring av samfunnsmessige bekymringer og forbrukerprefranser, for å nevne noen. For å imøtekommne de mange utfordringene som oppstår, viser ett europeisk forskningsprosjekt behovet for politikk og agribusiness å se utover tradisjonelle strategier. Viktige bidrag til motstandskraft kan komme fra lokale opplæringsprosesser, fra eksperimentering av bønder og fra radikale endringer i måten produktene produseres, finansieres og markedsføres.

Motstandskraft er mer enn robusthet av gårder og gårdsinntekter

En slik forståelse av motstandskraft går langt ut over forutsetningen om at politikk som tar hensyn til motstandskraft av EU-landbruket hovedsakelig bør fokusere på robustheten av gårder og gård inntekter. SURE-Farm-gruppen hevder at fra et offentligpolitisk perspektiv ikke gårdene, men funksjoner av gårder og bør være sentralt, for eksempel levering av landbruksprodukter, generering av inntekter i landlige områder og miljøforvaltning.

SURE-Farm-gruppen understreker derfor at motstandskraft i landbruket bare kan nås dersom flere prosesser betraktes samtidig, inkludert EUs politiske beslutningstagning, risikostyring, demografisk endring, institusjonelle endringer og forskjellige måter for landbruksproduksjon.

Landbruksutfordringene er forskjellige i EU

Utfordringer og prosesser er forskjellige på tvers av landbruksområdene i EU. For eksempel er enkelte regioner mer sårbar for klima- eller sykdomsrisiko, mens andre står overfor en endring i aktørers holdning til landbruket. Dette vil ha implikasjoner for veiene til å utvikle de tre kapasitetene til motstandskraft over hele Europa: robusthet, tilpasnings- og transformasjonsevne. SURE-Farm vurderer derfor determinanter og bidrag til motstandskraft i flere regioner og oppdrettssystemer.

I hver region identifiserer SURE-Farm lokale utfordringer og funksjoner i landbruket, studerer bøndenes og politikkens motstandskraft og vurderer kontekstspesifikke veier for å øke motstandskraft i landbrukssystemene. Noen systemer kan blomstre med robusthetsstrategier. Andre kan være bedre i stand til å opprettholde sine essensielle funksjoner hvis de tilpasser seg eller forvandler seg. SURE-Farm involverer bønder og interesserter - fordi kunnskap for å øke motstandskraft er for det meste ikke tilgjengelig i statistikk og databaser.

SURE-Farm prosjektet

SURE-Farm er et forsknings- og innovasjonsprosjekt finansiert av EUs Horizon 2020-program, og omfatter 16 universiteter og forskningsinstitutter fra 11 europeiske land, koordinert av Wageningen University & Research. Full tittelen er " Towards SUstainable and RE-silient EU FARMing systems".